

ยุทธศาสตร์

5

ส่งเสริมและจัดการศึกษา
เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ส่งเสริมและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ส่งเสริมและจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยมีกลยุทธ์ที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ๒) ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในพื้นที่และภูมิภาค และ ๓) พัฒนางองค์ความรู้ งานวิจัย ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

□ การส่งเสริม สนับสนุน และจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

➤ **โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการพัฒนาส่งเสริมและเผยแพร่เกษตรธรรมชาติ** สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ MOA International Association มูลนิธิเกษตรธรรมชาติ MOA ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ MOA และมูลนิธิเอ็มโอเอไทย เพื่อร่วมมือกันทางวิชาการด้านเกษตรธรรมชาติ โดยศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรวมวัดญาณสังวรารามวรมหาวิหารฯ และศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดกาญจนบุรี “สามสงฆ์ทรงพระคุณ” ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดนทุกแห่ง ร่วมกับมูลนิธิเอ็มโอเอไทย รับผิดชอบการพัฒนาบุคลากรด้านเกษตรธรรมชาติภายในประเทศ โดยในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๑ พบว่า การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์มีบุคลากรที่ผ่านการอบรมในประเทศ จำนวน ๑,๕๐๐ คน และบุคลากรที่ผ่านการอบรมในต่างประเทศ จำนวน ๑๕๘ คน

สำหรับการจัดโครงการความร่วมมือกับต่างประเทศด้านการพัฒนาส่งเสริมและเผยแพร่เกษตรธรรมชาติ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีผลการดำเนินงานดังนี้ ๑) จัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านเกษตรธรรมชาติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักสูตรวิทยากรเกษตรธรรมชาติ (ระยะที่ ๒) มีผู้เข้ารับ การอบรม จำนวน ๕๙ คน ๒) จัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพแบบองค์รวม หลักสูตรวุฒิวิทยากรและวุฒินักส่งเสริมการปลูกผักสวนครัว โภชนาศึกษาและศิลปะเพื่อสุขภาพ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๐ คน ๓) จัดโครงการอบรมศาสตร์พระราชานำขยายผลเกษตรธรรมชาติ สู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตามโครงการความร่วมมือ MOU หลักสูตร ๕ วัน มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๕ คน ๔) จัดโครงการสัมมนาวิชาการขยายผลเกษตรธรรมชาติและสุขภาพแบบองค์รวมสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๔ คน ๕) จัดโครงการประเมินคัดเลือกบุคคลเข้ารับการอบรมเกษตรธรรมชาติระดับสูงในต่างประเทศ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๗๒ คน และ ๖) จัดโครงการฝึกอบรมเกษตรธรรมชาติระดับสูง ณ ประเทศญี่ปุ่น มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๙ คน

➤ **โครงการพัฒนาทักษะชีวิตในการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านพลังงานทดแทน** สำนักงานการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สกก.สป.) ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของนักเรียนและนักศึกษา จึงกำหนดโครงการพัฒนาทักษะชีวิตในการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านพลังงานทดแทน เพื่อจัดทำคู่มือโครงการพัฒนาทักษะชีวิตในการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านพลังงานทดแทน พัฒนาทักษะชีวิตในการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมด้านพลังงานทดแทนให้กับนักเรียน นักศึกษาและเยาวชน มีเจตคติที่ดีและมีทักษะประสบการณ์สามารถเสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านพลังงานทดแทน สมารถนำไปใช้ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามบริบทของแต่ละบุคคลและพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการโอนจัดสรร

งบประมาณให้กับสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด จำนวน ๕ จังหวัด ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด อุบลราชธานี ยโสธร อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และสุรินทร์ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๔๘ คน

□ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต ในพื้นที่และภูมิภาค

➤ โครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ได้ดำเนินการจัดโครงการขยายผลโครงการหลวงเพื่อแก้ปัญหาพื้นที่ปลูกฝิ่นอย่างยั่งยืน เพื่อใช้กระบวนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นกลไกขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่กลุ่มเป้าหมายให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้น เหมาะสมกับบริบทชุมชน นำไปสู่การพึ่งพาตนเอง และเป็นรากฐานที่มั่นคงด้านการป้องกันยาเสพติดของประเทศต่อไป และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ได้รับการพัฒนาตามเป้าหมายโครงการ จำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๕๙๒ คน ประกอบด้วย ส่งเสริมการรู้หนังสือ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑,๗๕๖ คน สามารถพูด อ่าน เขียน และสื่อสารด้วยภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้ และจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๑๒,๘๓๖ คน สามารถพึ่งพาตนเองสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม

□ กลยุทธ์พัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัยด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิต

➤ โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (สสท.สป.) ในฐานะ ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการฝึกอบรมปฏิบัติการงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียนในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช จัดอบรมไปแล้ว จำนวน ๔ ครั้ง มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๔๖๗ คน